

Poznań, dnia 22 listopada 2004 roku

WK-0911/23/04

**Pan
Piotr Halasz
Wójt
Gminy Kamieniec**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 07 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.), informuje o wynikach przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Kamieniec.

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej Gminy została przeprowadzona w Urzędzie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w 2000 roku. Kontrolą objęty był 1999 rok.

W toku aktualnej kontroli nie stwierdzono powtórzenia się nieprawidłowości ujawnionych w poprzedniej kontroli. Stwierdzono natomiast przedstawione niżej nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem przepisów prawa przez pracowników w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków, a także brakiem nadzoru ze strony kierownictwa.

1. Kontrola wydatków wszystkich jednostek organizacyjnych gminy za 2003 rok została przeprowadzona w dniach 02.06.2004 – 17.06.2004 roku przez Biuro Finansów Publicznych oraz Biuro Zamówień Publicznych na podstawie zawartej umowy Nr 13/3/KW/2004 z dnia 10 lutego 2004 roku. Kontrolą objęto wydatki poszczególnych jednostek organizacyjnych w przedziale 8,74% - 31,32%.

Nie przeprowadzenie w 2003 roku kontroli wydatków w jednostkach organizacyjnych za 2003 rok stanowiło naruszenie przepisów art. 127 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (t.j. z 2003 roku Dz.U. Nr 15, poz. 148 ze zm.).

2. Kontrola ewidencji księgowej prowadzonej dla budżetu i Urzędu wykazała:

a) dochody przekazywane z Urzędów Skarbowych księgowano tylko w budżecie. W zakresie dochodów przekazywanych z Urzędów Skarbowych księgowaniu podlegały ze sprawozdań dochody wykonane, a wpływy z US księgowano w momencie wpłaty. Nie ujmowano w księgowości budżetowej Urzędu kwot wynikających ze sprawozdań jednostkowych Urzędów Skarbowych.

Załącznik Nr 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.) określa, że na koncie 750 po stronie Ma księguje się dochody budżetowe realizowane przez Urzędy Skarbowe w myśl zapisu: „(...) w zakresie podatków pobieranych przez inne organy ewidencję szczegółową stanowią sprawozdania o dochodach budżetowych sporządzane przez te organy.”

Zgodnie z § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego – na stronie Ma konta księguje się przypisy z tytułu podatków i opłat – w korespondencji ze stroną Wn konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych. Konto zamyka się saldem Ma, które oznacza należności z tytułu przypisanych podatków i opłat,

- b) dochody z tytułu podatków i opłat realizowanych przez Urząd Gminy księguje się na stronie Wn konta 129 wg klasyfikacji budżetowej, na stronie Ma konta 221 bez podziału klasyfikacyjnego; należności nieprzypisane na stronie Wn konta 129 wg klasyfikacji budżetowej, na stronie Ma konta 750 bez podziału klasyfikacyjnego,
- c) dochody z mienia komunalnego – przypis na cały rok należności z tytułu dochodów z mienia komunalnego dokonuje się: Wn 221 wg kontrahentów bez podziału na klasyfikację budżetową, Ma 700. Wpłata należności jest zaksięgowana Wn 129 wg klasyfikacji budżetowej, Ma 221 bez podziału klasyfikacyjnego.

W zakładowym planie kont określono, iż ewidencję szczegółową:

- konta 750 prowadzi się według podziałek klasyfikacyjnych,
- konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacyjnych. Ponadto w zakresie podatków i opłat dokonano zapisu, że należności są „(...) księgowane w pełnej szczegółowości przez księgowość podatkową za pomocą programu WIP ale na koniec danego miesiąca na podstawie wykazów sporządzonych przez merytorycznego pracownika wprowadzane są do księgowości jednostki (do FKJ) w wielkościach wynikających z wykazów w korespondencji z kontem 129. Na koncie 221 nie ujmuje się należnych (...) udziałów w podatkach zaliczanych do dochodów budżetu oraz podatków i opłat przekazywanych przez Urzędy Skarbowe. Są one ujmowane księgowością organu – programem FKZ.”

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie zakresów czynności pracowników pionu finansowego Urzędu Gminy ustalono, że księgowanie w budżecie i Urzędzie należy do obowiązków Referentów ds. księgowości budżetowej.

3. Kontrola terminowości, prawidłowości i rzetelności sporządzanych sprawozdań budżetowych wykazała:

- a) sprawozdanie Rb-27S Urzędu zostało sporządzone na podstawie wydruków sald rozrachunkowych podatków lokalnych dla osób fizycznych i prawnych, zestawienia obrotów i sald konta 221 (analityczne) oraz sprawozdań Rb-27S rocznych z Urzędów Skarbowych. Księgowania dochodów realizowanych przez Urzędy Skarbowe dokonywano w zakresie wpływów oraz ze sprawozdań kol. 11 – dochody wykonane. Księgowania wpływów oraz sprawozdań z Urzędów Skarbowych dokonywano tylko w budżecie.

Zgodnie z § 8 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych – są sporządzane przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu. Natomiast § 8 ust. 1 pkt 1 stanowi, że sprawozdania jednostkowe – są sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych,

- b) w zakresie sprawozdania Rb-N kwartalne o stanie należności jednostki samorządu terytorialnego:
  - na sprawozdaniach jednostkowych brak adnotacji o weryfikacji pod względem formalnym i rachunkowym,
  - porównanie sprawozdań Rb-N ze sprawozdaniami Rb-27S poszczególnych jednostek budżetowych wykazało rozbieżność pomiędzy kwotą należności wymagalnych zawartych w sprawozdaniu Rb-N Urzędu (57.444,22 zł), a kwotą zaległości wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu (79.447,31 zł) o kwotę 22.003,09 zł. Nie wykazano należności wynikających ze sprawozdania jednego Urzędu Skarbowego,

- dane wykazane w sprawozdaniu Rb-N Urzędu są w tej samej wysokości co zaległości wynikające ze sprawozdań Rb-27S (zbiorczym i jednostkowym) w kwocie 58.137 zł, w której znajdują się odsetki w wysokości 14.655 zł (756/75615/091 – kwota 6.622 zł i 756/75616/091 – kwota 8.033 zł).

Wykazanie w sprawozdaniu Rb-N odsetek jest sprzeczne z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej zgodnie, z którym należności wykazywane w sprawozdaniu Rb-N określa się według wartości nominalnej,

- c) w zakresie sprawozdania Rb-30 rocznego ustalono, że zbiorcze sprawozdanie podpisane przez Skarbnika i Wójta zostało sporządzone w dziale 900 rozdział 90017 dnia 26 lutego 2004 roku na podstawie sprawozdania jednostkowego Gminnego Zakładu Komunalnego sporządzonego dnia 10 lutego 2004 roku, podpisanego przez Głównego Księgowego i Kierownika GZK.

Zakład sporządził sprawozdanie Rb-30 z działalności w rozdziale 90017, do którego dołączono załączniki (Rb-30) sporządzone w rozdziałach 40002, 90001, 90095 składające się na ogólną kwotę przychodów i kosztów.

Z przedstawionych planów finansowych wynika, że GZK prowadził w 2003 roku działalność w rozdziałach klasyfikacji budżetowej: 40002, 90001, 90095. Natomiast z uchwał budżetowych wynika, że zakład prowadzi działalność wiodącą w rozdziale 90017.

W trakcie trwania kontroli określono działalność dominującą zakładu w dziale 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; rozdz. 40002 – Dostarczanie wody.

Rada Gminy na sesji w dniu 27 lipca 2004 roku dokonała zmian w budżecie na 2004 rok wprowadzając w załączniku Nr 1 (dochodach) nadwyżkę środków obrotowych w dziale dominującym 400, rozdz. 40002; dotację na zakupy inwestycyjne określono w dziale i rozdziale właściwym ze względu na charakter zakupów, tj. dział 900, rozdz. 90001 oraz uaktualniono załącznik do budżetu dotyczący zestawienia zbiorczego przychodów i wydatków zakładów budżetowych na 2004 rok,

- d) w zakresie sprawozdań rocznych Rb-32 z wykonania planów finansowych środków specjalnych jednostek budżetowych stwierdzono, że spośród pięciu złożonych sprawozdań jednostkowych na trzech brak adnotacji o weryfikacji pod względem formalnym i rachunkowym,
- e) w wyniku porównania zaplanowanych wydatków na zadania zlecone wynikających z planu finansowego (po zmianach) ze sprawozdaniem jednostkowym Rb-50 sporządzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej stwierdzono różnice w rozdz. 85319 §§ 4110, 4120 i 4410. Ogólna kwota wykazana w sprawozdaniu w tym rozdziale była zgodna z kwotą określoną w planie finansowym.

W zbiorczym rocznym sprawozdaniu RB-50 wykazano kwoty takie same jak w sprawozdaniach jednostkowych, stąd tam również wystąpił błąd w wykazanych kwotach w poszczególnych paragrafach, natomiast ogólna kwota rozdziału 85319 – 60.700 zł była zgodna z kwotą otrzymaną od dysponenta – Wojewody Wielkopolskiego,

- f) bilans łączny jednostek budżetowych został sporządzony na podstawie bilansów jednostkowych w pełnych tysiącach złotych bez zaokrąglenia.

Zgodnie z art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. z 2002 roku Dz.U. Nr 76, poz. 694 ze zm) w sprawozdaniu finansowym można wykazywać dane liczbowe w zaokrągleniu do tysiący złotych, jeżeli nie zniekształca to obrazu jednostki zawartego w sprawozdaniu. Natomiast § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) stanowi, że bilanse łączne sporządza się w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Dane wykazane w bilansie Urzędu wynikają z wydruku zestawienia obrotów i sald oraz wydruku kont analitycznych na koniec badanego okresu, przy czym w pasywach – sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) – stan na koniec roku wykazano kwotę 52.912,81 zł zaksięgowaną na koncie 240. W kwocie tej zawarto przechowywane

gwarancje ubezpieczeniowe wniesione jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy na ogólną wartość 14.868 zł (7 gwarancji) na dzień 31 grudnia 2003 roku.

Powyższe gwarancje zaksięgowano w Urzędzie na kontach Wn 140/002/00000/0000/00 – 140/002/00000/0000/07, Ma 240/002/00000/0000/00 – 240/002/00000/0000/07.

Załącznik Nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) określa, że „Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej, jak i w walucie obcej (w tym czeki i weksle obce), a także środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych (...).”

Gwarancje ubezpieczeniowe jako nie spełniające powyższych kryteriów winny być księgowane na kontach pozabilansowych i wykazywane w bilansie w informacjach uzupełniających istotnych dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej zgodnie z wzorem bilansu jednostki budżetowej przedstawionym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Sporządzanie sprawozdań zbiorczych i jednostkowych z wykonania planu dochodów i wydatków budżetu oraz przychodów i rozchodów, jak wynika z zakresów czynności pracowników pionu finansowego Urzędu Gminy, należy do obowiązków Referentów ds. księgowości budżetowej. Natomiast w zakresie obowiązków Skarbnika jest współdziałanie w opracowaniu sprawozdawczości budżetowej.

4. Bankową obsługę budżetu gminy oraz jej jednostek organizacyjnych prowadzi Bank Spółdzielczy w Kościanie wybrany Uchwałą Rady Nr XIII/66/99 z dnia 28 września 1999r.

Umowa (wraz z aneksami) zawarta dnia 01 października 1999 roku (w wyniku rozstrzygnięcia przetargu z dnia 16 września 1999 roku) pomiędzy BS w Kościanie a Gminą na prowadzenie rachunku bieżącego i pomocniczego gminy obowiązywała od 01.10.1999 roku do 30.06.2003 roku.

W związku z upływem terminu obowiązywania umowy Uchwałą Nr VIII/63/2003 z dnia 30 czerwca 2003 roku Rada powierzyła bankową obsługę budżetu gminy na okres kolejnych trzech lat od dnia podpisania umowy Bankowi Spółdzielczemu w Kościanie.

Na podstawie powyższej Uchwały w dniu 01.07.2003 roku zawarto umowę pomiędzy BS w Kościanie a Gminą na czas określony od 01.07.2003 roku do 30.06.2006 roku.

Wyboru banku dokonano w drodze bezprzetargowej. W uzasadnieniu do uchwały podano, iż z obsługą budżetu przez BS w Kościanie nie wiążą się żadne koszty. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych ustawy nie stosuje się do zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 3.000 euro.

W instrukcji kontroli finansowej, zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych w rozdziale III „Gospodarka pieniężna” pkt 2 zapisano „Obsługa kasowa prowadzona jest za pośrednictwem wybranego z przetargu i uchwały Rady Gminy Banku (...), sąsiadującego z budynkiem administracyjnym Urzędu Gminy.

Wszelkie wpłaty i wypłaty gotówkowe przez pracowników, podatników, inkasentów i kontrahentów dokonuje się w Kasie tego Banku.”

5. Wyniki kontroli realizacji dochodów z tytułu podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego, od środków transportowych opłacanych przez osoby fizyczne i prawne oraz z tytułu opłaty targowej wykazały niżej przedstawione nieprawidłowości:

- a) w zakresie podatku rolnego od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych kontrolą objęto 5 podatników i ustalono:

- stwierdzono różnicę pomiędzy zadeklarowanym podatkiem a przypisem (dotyczy trzech podatników), przy czym w przypadku dwóch podatników na skutek weryfikacji organu podatkowego przypisano podatek w prawidłowej wysokości, natomiast jednemu podatnikowi błędnie zweryfikowano deklarowany podatek (konto 00003124/01 – zawyżono podatek o 0,70 zł – z wyjaśnień Inspektora ds. wymiaru podatku wynika, że błąd wystąpił z przyczyny mylnego zaokrąglenia w karcie podatnika ha przeliczeniowych przez system komputerowy). Należy podatek wg deklaracji łącznie dla tych podatników wynosił 94.135,50 zł, przypisano podatek w wysokości 94.136,90 zł, winno być przypisane 94.136,20 zł,
  - trzech podatników złożyło deklaracje podatkowe po terminie określonym przepisami art.6a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15.11.1984 roku o podatku rolnym (t.j. z 1993 roku Dz.U. Nr 94, poz. 341 ze zm.), tj. po 15 stycznia 2003 roku. Opóźnienie to wynosiło 5, 9 i 31 dni. Wobec podatników nie wszczęto postępowania, przy czym jeden podatnik złożył pismo wyjaśniające przyczynę opóźnienia,
- b) w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych kontrolą objęto 5 podatników i ustalono:
- trzech podatników deklaracje podatkowe złożyło po terminie ustalonym przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12.01.1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. z 2003 roku Dz.U. Nr 9, poz. 84 ze zm.), tj. po 15 stycznia 2003 roku. Opóźnienie to wynosiło 1, 6 i 34 dni. Wobec podatników, którzy deklaracje podatkowe złożyli po terminie nie wszczęto postępowania z uwagi na to, że dwóch podatników należy podatek wpłaciło w terminie, a w przypadku jednego podatnika opóźnienie było kilkudniowe,
  - porównanie wyliczonych w deklaracjach kwot podatku z dokonanymi przypisami na kontach indywidualnych podatników wykazało, że jednemu podatnikowi zawyżono podatek o kwotę 0,02 zł,
  - dwóm podatnikom dokonano zaksięgowania wpłat pod datą operacji banku, a nie dyspozycji podatnika,
- c) w zakresie leśnego od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych kontrolą objęto wszystkich podatników (7 podmiotów) i ustalono, że:
- wszystkie deklaracje zostały poddane wstępnej kontroli, czego potwierdzeniem są adnotacje o wysokości kwoty podatku do przypisu/odpisu oraz data i podpis pracownika Urzędu dokonującego tej czynności za wyjątkiem: dwóch, gdzie brak jest daty kontroli wstępnej, a na jednej brak jest adnotacji o wysokości przypisu,
  - czterej podatnicy deklaracje podatkowe złożyli po terminie ustalonym przepisami art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 31.10.2002 roku o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.), tj. po 15 stycznia 2003 roku. Opóźnienie to wyniosło 5, 31 i 37 dni. Dwaj podatnicy mimo, że złożyli deklaracje z 5-cio dniowym opóźnieniem należną ratę podatku wpłacili w terminie. Wobec pozostałych dwóch podatników nie wszczęto postępowania,
  - w czterech przypadkach stwierdzono różnicę pomiędzy zadeklarowanym, a przypisanym podatkiem, przy czym dwóch podatników zadeklarowało zaniżony podatek (o 0,10 zł i 1,60 zł), jeden podatnik zawyżył podatek o 0,10 zł, organ podatkowy dokonał zniżenia podatku w trzech przypadkach (o 0,10 zł, 0,10 zł i 2,10 zł). Błędy w przypisach dokonane przez organ podatkowy wynikały z mylnych wpisów w kartach podatku w zakresie: powierzchni lasu lub stawki podatku,
  - sześciu podatników wpłaciło raty podatku nieterminowo. Pięciu podatnikom od nieterminowych wpłat naliczono i pobrano odsetki. Natomiast odsetek nie naliczono i nie pobrano od jednego podatnika (wpłata 14.02.2003 roku kwoty 60,20 zł – należność za cały rok), od nieterminowo wpłaconej I raty (5,02 zł) ze względu na niską kwotę raty,
- d) w zakresie podatku od środków transportowych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych kontrolą objęto 5 pojazdów będących w posiadaniu 5 podatników ustalając:

- w przypadku dwóch deklaracji nie zachowano terminu, i tak:
  - wpływ 14.10.2003 roku – data rejestracji 04.09.2003 roku, tj. 26 dni po terminie – zawiadomienie o zarejestrowaniu pojazdu ze Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. wpłynęło dnia 08 października 2003 roku – zanim wszczęto postępowanie podatnik złożył deklarację,
  - wpływ 24.09.2003 roku – data rejestracji 08.09.2003 roku, tj. 2 dni po terminie – zawiadomienie o zarejestrowaniu pojazdu ze Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. wpłynęło dnia 08 października 2003 roku – w międzyczasie podatnik złożył deklarację,
- jeden podatnik dokonał wpłaty podatku 1 dzień po terminie – ze względu na niską kwotę odsetek w wysokości 0,20 zł (podatek w kwocie 555,00 zł) nie naliczono i nie pobrano odsetek, w pozostałych przypadkach podatek wpłacano terminowo.

6. Kontrola udzielonych ulg ustawowych:

- 1/ w wyniku porównania wniosków o przyznanie subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ustawowych ulg i zwolnień za cały 2003 rok oraz wydruków komputerowych dotyczących ulg w podatku rolnym stwierdzono różnicę wynikającą z błędnego zaokrąglenia skutków udzielonych ulg i zwolnień z tytułu gruntów nabytych, i tak wg wydruku komputerowego ulg 33.042,20 zł, wg wniosku 33.043 zł,
- 2/ w wyniku porównania wniosków o przyznanie części subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ustawowych ulg i zwolnień określonych w ustawie o lasach kwota ulg i zwolnień ustawowych za cały rok 2003 oraz wydruku komputerowego „Zestawienie zrealizowanych ulg i zwolnień w podatku leśnym na dzień 2003.12.31” dotyczącego osób fizycznych i deklaracji następujące różnice w kwotach zwolnienia:
  - wg deklaracji i zestawienia ulg osób fizycznych wyniosła 14.484,50 zł, w tym lasy do 40 lat – 2.589,50 zł oraz lasy wpisane do rejestru zabytków – 11.895,00 zł,
  - wg wniosku kwota zwolnienia wyniosła 13.959 zł, w tym lasy do 40 lat – 2.064 zł oraz wpisane do rejestru zabytków 11.895 zł,
  - różnica powstała z tytułu zwolnień w lasach do 40 lat i stanowi kwotę 525,50 zł,
- 3/ Kontroli szczegółowej poddano po jednej z każdego rodzaju ulg udzielonych w 2003 roku i ustalono:
  - a) Ulga z tytułu nabycia gruntów
Dnia 07.11.2003 roku Wójt na wniosek podatnika z dnia 07.11.2003 roku wydał decyzję Nr 3105/24/03 udzielając podatnikowi zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów (1,09 ha fizycznych) na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego. W uzasadnieniu podano okres zwolnienia od 01.12.2003 r. do 30.11.2008 r. Po upływie okresu zwolnienia – w pierwszym roku podatkowym obniżenie o 75% i w drugim o 50%. Kwota zwolnienia za grudzień 2003 rok wynosiła 5 zł.
Przedmiotowego zwolnienia nie ujęto w rejestrze przypisów i odpisów podatku rolnego 2003 roku – wydano decyzję Wójta Nr 3102/531/03 z dnia 18 grudnia 2003 roku, którą przypisano kwotę 0,00 zł w podatku rolnym w związku z udzieleniem ulgi z tytułu nabycia przedmiotowego gruntu.
W karcie gospodarstwa dokonano przypisania zakupionych gruntów i naliczono podatek rolny w wysokości 590,10 zł oraz odliczono ulgę za grudzień 2003 roku w kwocie 5,00 zł. Podatek rolny po odliczeniu ulg wynosił 585,10 zł.
W kartotece podatnika (ewidencja księgową) z tytułu nabycia gruntów nie dokonano przypisu oraz żadnego odpisu,
  - b) ulga inwestycyjna – konto 012-00026
Dnia 18.07.2003 roku Wójt na wniosek podatnika z dnia 06.06.2003 roku wydał decyzję Nr 3106/6/03 udzielając podatnikowi ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym z tytułu modernizacji budynku inwentarskiego. W uzasadnieniu określono ulgę w kwocie 3.616,30 zł. W decyzji nie podano okresu stosowania ulgi.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (t.j. z 1993 roku Dz.U. Nr 94, poz. 431 ze zm.) ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat.

Kontrola wykazała, że podatnik ten korzystał równocześnie z podatnik korzystał równocześnie z ulgi z tytułu nabycia gruntów (w okresie od 01.01.2003 roku do 01.06.2003 roku – 75%, od 02.06.2003 roku do 31.12.2003 roku – 50% za 4,79 ha przeliczeniowego. W 2002 roku podatnik dokonał darowizny części nabytych gruntów. Kontrolującej nie przedstawiono pisemnej informacji podatnika o darowiznie. Z zawiadomienia o zmianie z dnia 16.09.2002 roku Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. (brak daty wpływu do Urzędu) wynika, że darowizna nastąpiła dnia 01.07.2002 roku (repertorium A 7693/2002). Decyzją Wójta z dnia 12.06.2003 roku dokonano odpisu od dnia 01.01.2003 roku na podstawie zawiadomienia ze Starostwa. Pisemną informację o gruntach podatnik złożył 31 sierpnia 2004 roku – zgodna z danymi wynikającymi z zawiadomień starostwa oraz kartą gospodarstwa z 2004 roku.

Ponadto stwierdzono:

- różnicę w powierzchni gruntów pomiędzy kartą gospodarstwa w 2003 roku (wykazano sady klasa V – 0,07 ha) a zawiadomieniami o zmianach ze starostwa (wykazano sady klasa IIIb – 0,07 ha),
- grunty klasy R IVa o powierzchni 0,46 ha (dzierżawa) przypisano do opodatkowania w 1998 roku na podstawie ustnego oświadczenia podatnika, co odnotowano w notesie gospodarstwa rolnego. Powyższe potwierdza swym oświadczeniem Inspektor ds. wymiaru podatków. O przedmiotowej zmianie starostwo zawiadomiło pismem z dnia 31 sierpnia 2004 roku, z którego wynika, że podstawą zmian było pismo z dnia 25 sierpnia 2004 roku.

Z wyjaśnień złożonych przez Wójta wynika, że w momencie uruchomienia dostępu siecią internetową do bazy ewidencji gruntów powiatu pracownicy Urzędu przystąpią niezwłocznie do weryfikacji złożonych przez podatników oświadczeń.

c) ulga żołnierska

Podatnik wnioskiem z dnia 25.07.2003 roku (wpływ do Urzędu 14.08.2003 roku) zwrócił się o przyznanie ulgi z tytułu odbywania służby wojskowej przez syna podatnika. Do wniosku dołączono zaświadczenie z Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych o odbywaniu przez syna podatnika zasadniczej służby wojskowej od dnia 04.06.2003 roku, przewidywany termin zwolnienia 30.05.2004 roku. Ponadto podatnik oświadczył, że syn przed powołaniem do odbycia zasadniczej służby wojskowej pracował w jego gospodarstwie rolnym.

Decyzją Nr 3107/3/03 z dnia 09.09.2003 roku Wójt udzielił podatnikowi ulgi w podatku rolnym. W uzasadnieniu podano, iż podatnik złożył wniosek o udzielenie ulgi w sierpniu 2003 roku i dlatego ulga w podatku rolnym obowiązuje od 01.09.2003 roku do 31.05.2004 roku w wysokości 40% należnego podatku w danym roku.

Na podstawie karty gospodarstwa Nr 005-00007 D wieś Jaskółki liczba ha fizycznych wynosiła 9,84 ha, a przeliczeniowych do opodatkowania 5,51 ha.

Na podstawie rejestru przypisów i odpisów podatku rolnego (poz. 147) stwierdzono, iż w 2003 roku decyzją Wójta Nr 3102/233/03 odpisano ulgę w kwocie 53,30 zł, tj.:

5,51 ha przeliczeniowych do opodatkowania x 72,50 zł : 12 m-cy x 4 m-ce x 40% = 53,30 zł.

7. Wyniki kontroli realizacji dochodów z majątku gminy.

Kontrolę prawidłowości przestrzegania ustalonych przepisami prawa procedur zbywania nieruchomości gminnych sprawdzono poprzez kontrolę dokumentacji sporządzonej w oparciu o

sprzedaż bezprzetargową 1 lokalu mieszkalnego, sprzedaż 1 działki niezabudowanej w trybie przetargowym oraz sprzedaż 1 działki niezabudowanej w trybie bezprzetargowym.

- 1/ Na podstawie kontroli dokumentacji związanej ze sprzedażą samodzielnego lokalu mieszkalnego położonego w Kamieńcu, ul. Rolna 6/6 ustalono:
- a) w protokole uzgodnień podpisanym w dniu 13.11.2002 roku zapisano: cena lokalu po uwzględnieniu bonifikaty 16.188,00 zł. Powyższą kwotę nabywca zobowiązał się wpłacić najpóźniej do dnia zawarcia aktu notarialnego,
  - b) w akcie notarialnym zawartym w dniu 28.02.2003 roku (repertorium „A” numer 1271/2003) w § 4 ustalono inny niż w protokole uzgodnień sposób zapłaty ceny (16.188,00 zł), a mianowicie:
    - kwota 3.188,00 zł (...) została już przez kupujących zapłacona przed podpisaniem aktu notarialnego, co sprzedający potwierdza i kwituje jej odbiór,
    - kwota 13.000,00 zł (...) będzie płaćta kredytem uzyskanym w Banku Spółdzielczym w Kościanie Oddział w Kamieńcu w terminie 7 dni od dnia podpisania aktu.
 Nabywca w dniu zawarcia aktu notarialnego przedłożył, jak wynika z § 2 aktu, promesę Banku Spółdzielczego w Kościanie Oddział w Kamieńcu o przyznaniu kredytu w kwocie 13.000 zł,
  - c) na dzień podpisania protokołu uzgodnień liczba zakończonych lat najmu wynosiła 13 – wobec tego bonifikata z tego tytułu winna wynosić 13% - naliczono 11%,
  - d) za lokal dokonano zapłaty w dwóch ratach, tj. w dniu 28.02.2003 roku (przed zawarciem aktu notarialnego) kwota 3.188,00 zł oraz w dniu 12.03.2003 roku kwota 13.000 zł (po zawarciu aktu notarialnego) – zgodnie z uchwałą Rady bonifikata z tego tytułu winna wynosić 40% - naliczono 50%,
  - e) kupujący nie dotrzymał 7 dniowego terminu płatności drugiej raty (określonego w akcie notarialnym) – wpłaty dokonano 12.03.2003 roku, wpłata winna być dokonana 07.03.2003 roku
- 2/ W wyniku kontroli dokumentacji związanej ze sprzedażą nieruchomości niezabudowanej dz. Nr 56 o powierzchni 0,15 ha położonej we wsi Wolkowo KW 39106 w drodze bezprzetargowej ustalono, że:
- a) wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, w którym w poz. Nr 3 umieszczono przedmiotową nieruchomość zawierał wszystkie odpowiednie do tej formy sprzedaży informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami za wyjątkiem wyznaczenia terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1,
  - b) przedmiotowa działka przylega do trzech właścicieli działek osób fizycznych. Pismem z dnia 03.08.2003 roku Urząd wystosował do 1 osoby fizycznej, która dzierżawiła w/w nieruchomość zawiadomienie o prawie jej pierwokupu (pokwitowanie odbioru z dnia 04.08.2003 roku). Drugiemu właścicielowi działki przyległej złożono ustną propozycję kupna, który oświadczył, że nie skorzysta z prawa pierwokupu – pisemne poświadczenie z dnia 28.07.2004 roku. Do trzeciego właściciela nie wystosowano zawiadomienia o prawie pierwokupu,
  - c) w dniu 25.08.2003 roku wpłynęła do Urzędu prośba o sprzedaż dz. Nr 56 jako przyległej do posesji wnioskodawcy.
 Ponadto pismem z dnia 05.09.2003 roku (brak daty wpływu do Urzędu) wnioskodawca złożył oświadczenie, treści: „(...) oświadczam, że skorzystam z prawa pierwokupu działki nr 56 o pow. 0,1500 ha położonej we wsi Wolkowo przylegającej do mojej posesji na powiększenie gospodarstwa za cenę ustaloną w wykazie tj. 2.400,00 zł. W/w działka jest niezbędna na poszerzenie działki siedliskowej”
  - d) w dniu 01.10.2003 roku sporządzono protokół uzgodnień między sprzedawcą a nabywcą, w którym ustalono, iż nabywcy wyrażają gotowość nabycia nieruchomości za

cenę 2.400 zł. W protokole powołano się na tryb sprzedaży zgodny z art. 34 ust. 1 pkt. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami to znaczy: „pierwszeństwo w nabyciu przysługuje osobie, która: „jest najemcą lokalu mieszkalnego, a najem został nawiązany na czas nieoznaczony”. W protokole zapisano także, iż nabywcy wyrażają gotowość nabycia nieruchomości za cenę 2.400 zł.

- 3/ W wyniku kontroli dochodów z najmu i dzierżawy ustalono:
- a) trzech dzierżawców gruntów gminnych dokonało wpłaty po terminie (termin płatności 30.11.2003 roku), ze względu na niskie kwoty od nieterminowych wpłat nie naliczono i nie pobrano odsetek, i tak:
    - § kwota 15,10 zł – wpłata 04.12.2003 roku – kwota odsetek 0,02 zł,
    - § kwota 28,10 zł – wpłata 04.12.2003 roku – kwota odsetek 0,03 zł,
    - § kwota 195,50 zł – wpłata 05.12.2003 roku – kwota odsetek 0,26 zł,
  - b) w 2003 roku 7 najemców dokonało wpłaty po terminie – pobrane odsetki od nieterminowych płatności za najem lokali mieszkalnych wyniosły 26,18 zł. Jednemu z najemców przy trzech nieterminowych płatnościach naliczono odsetki, które zostały wpłacone w kwocie przypisu. Wobec jednego najemcy prowadzono postępowanie (wezwanie do uregulowania należności), należność została uregulowana wraz z odsetkami. W pozostałych przypadkach nie dokonywano naliczenia odsetek, natomiast dokonano ich wpłaty, co zaksięgowano bezpośrednio na koncie 129/700/70005/0920. Od 2004 roku dokonuje się przypisu należnych odsetek, co udokumentowano kontrolującej przedłożonymi wydrukami z kont poszczególnych najemców z 2004 roku.

Kontroli szczegółowej poddano 2 umowy dzierżawy gruntu gminnego ustalając:

- dzierżawa gruntu działki Nr 422 – wniosek z dnia 14.01.2003 roku o wydzierżawienie gruntu – działki Nr 422 położonej w Łękach Wielkich (brak daty wpływu do Urzędu). Umowa została zawarta w dniu 29.01.2003 roku „... na okres jednego roku, tj. do 30.09.2003 r.”
  - dzierżawa gruntu działki Nr 217 - wniosek z dnia 06.12.2002 roku o przedłużenie umowy dzierżawy gruntu dotychczas dzierżawionego gruntu bezpośrednio przylegającego do gospodarstwa wnioskodawcy (wpływ do Urzędu 15.01.2003 roku). W dniu 29.01.2003 roku Wójt zawarł umowę dzierżawy na okres 4 lat, tj. do dnia 31.12.2006 roku. W umowie ustalono płatność czynszu do 30 listopada 2003 roku na konto Urzędu. Czynsz w przypisanej kwocie 15,10 zł został uregulowany w dniu 04.12.2003 roku. Od nieterminowej wpłaty ze względu na niską kwotę nie naliczono i nie pobrano odsetek w wysokości 0,02 zł. Z oświadczenia Skarbnika wynika, że od 2004 roku od nieterminowych wpłat są naliczane i pobierane odsetki.
8. Kontrola dochodów z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykazała:
- a) dochody z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2003 roku wynosiły 76.026,21 zł na zaplanowane w budżecie (po zmianach) w wysokości 60.000 zł, a wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosiły 48.937,06 zł,
  - b) na pięć badanych podmiotów, którym wydano w 2003 roku zezwolenia dwa podmioty (dotyczy 6 zezwoleń), którym zezwolenia wydano na okres 01.01.2004 r. do 31.12.2005 roku nie zachowały terminów płatności I i II raty. Opóźnienia w zapłacie wyniosły od 1 do 3 dni,
  - c) opłata za 2003 rok (zezwoleń A i B) jednego z badanych płatników w wysokości 1.050,00 zł płatna w trzech ratach – zapłaty III raty dokonano w dniu 01.10.2003 roku zamiast do 30.09.2003 roku.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. z 2002 roku Dz.U. Nr 147, poz.1231 ze zm.) zezwolenie wygasa w przypadku niedokonania opłaty na rachunek gminy w należytym wysokości w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego.

Natomiast art. 18 ust. 13 stanowi, że przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z powyższych przyczyn może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

9. Kontroli bieżących wydatków budżetowych dokonano na podstawie weryfikacji sześciu faktur/rachunków dotyczących wydatków wykonanych w dziale 750 rozdział 75023 § 4260 oraz w dziale 750 rozdział 750 § 4300 ustalając:
  - a) na jednej fakturze nie odnotowano daty wpływu do Urzędu,
  - b) w Urzędzie ewidencjonowano faktury/rachunki i przelewy pod jednym zapisem na kontach Wn 400, Ma 130 – 5 przypadków.

10. W zakresie przestrzegania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych szczegółowej kontroli poddano następujące postępowania:
  - przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej powyżej 30.000 euro na budowę sieci gazowej rozdzielczej z rur PE z przyłączami domowymi w miejscowościach Ujazd, Ujazd Huby od miejscowości Kowalewo gm. Kamieniec,
  - przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej powyżej 30.000 euro na budowę drogi gminnej dojazd do gruntów rolnych z Konojadu do Maksymilianowo szerokości 4,5m i długości 1km o nawierzchni asfaltowej.

- 1/ W wyniku kontroli dokumentacji z postępowania o udzielenie w trybie przetargu nieograniczonego zamówienia na budowę sieci gazowej rozdzielczej z rur PE z przyłączami domowymi w miejscowościach Ujazd, Ujazd Huby od miejscowości Kowalewo gm. Kamieniec ustalono:
  - a) ogłoszenie o przetargu podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu (wg adnotacji na ogłoszeniu wywieszono w dniu 21.05.2003 roku, wg druku ZP-1 wywieszono w terminie 16.05.2003 – 30.06.2003 roku) oraz na stronie internetowej Gminy (wg druku ZP-1 zamieszczono w dniu 21.05.2003 roku),
  - b) w specyfikacji dokonano zapisu: „Niniejszą specyfikację istotnych warunków zamówienia należy traktować jako poufną i nie udostępniać osobom trzecim”.
Z wyjaśnień Jacka Michalskiego – Inspektora wynika, że „... W zapisie tym Zamawiającemu chodzi o to aby nabywca specyfikacji jej nie kopiował i nie udostępniał jej innym osobom.”
  - c) jedna z firm pismami z dnia 16 czerwca 2003 roku oraz 18 czerwca 2003 roku zwróciła się z zapytaniami, na które udzielono odpowiedzi pismem z dnia 24 czerwca 2003 roku. Z przedstawionego kontrolującej rozdzielnika do pisma z odpowiedzią (R.I 341/5/1/2003) z dnia 24.06.2004 roku wynika, iż wyjaśnienia skierowano do 15 oferentów. W aktach postępowania znajduje się 14 pocztowych potwierdzeń odbioru. Z wyjaśnień Inspektora ds. zamówień publicznych wynika, że pismo wysłano do wszystkich oferentów jednak z jednej firmy nie wróciło zwrotne potwierdzenie odbioru,
  - d) na kartach oceny indywidualnej (druk ZP-52) – oceny zaokrąglano do liczb całkowitych, stąd dwie oferty uzyskały 400 punktów (Nr 3 oraz Nr 8). Bez zaokrąglenia oferta Nr 3 uzyskała 400 punktów, natomiast oferta Nr 8 – 399,2 punkty. Streszczenie oceny i porównania złożonych ofert (druk ZP-53) – brak oznaczenia nr sprawy na druku. Z zapisów wynika, że największą liczbę punktów (400) uzyskały dwie oferty, tj. Nr 3 i Nr 8, przy czym w ofercie Nr 8 zapisano również liczbę punktów uzyskanych bez zaokrąglenia (399,2).

2/ W wyniku kontroli dokumentacji z postępowania o udzielenie w trybie przetargu nieograniczonego zamówienia na budowę drogi gminnej dojazd do gruntów rolnych z Konojadu do Maksymilianowa szerokości 4,5m i długości 1km o nawierzchni asfaltowej ustalono:

- a) w specyfikacji dokonano zapisu: „Niniejszą specyfikację istotnych warunków zamówienia należy traktować jako poufną i nie udostępniać osobom trzecim”,
- b) z przedłożonego kontrolującej protokołu postępowania o zamówienie publiczne (druk ZP-1) wynika, że prace komisji przetargowej zakończyły się w dniu 25 lipca 2003 roku o godz. 14.40, a protokół postępowania o udzielenie zamówienia podpisał w dniu 28 lipca 2003 roku, a tym samym zatwierdził wybór oferty Wójt. Umowę z wyłonionym w wyniku postępowania wykonawcą podpisano (przy kontrasygnacie Skarbnika) w dniu 20 sierpnia 2003 roku. Pismem z dnia 22 maja 2004 roku przesłano do Urzędu Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania (druk ZP-150). Przedmiotowe ogłoszenie zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych Nr 91 z dnia 08 czerwca 2004 roku pod pozycją Nr 27658.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisu art. 14d ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (t.j. z 2002 roku Dz.U. Nr 72, poz. 664 ze zm.) określającego, że Zamawiający przesyła do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych, niezwłocznie po zawarciu umowy, ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

11. W zakresie rozliczenia się jednostek organizacyjnych Gminy z budżetem kontrola ustaliła:

1/ Szkoła Podstawowa w Paręczewie, Publiczne Gimnazjum w Kamieńcu oraz Gminny Zespół Przedszkoli w Kamieńcu nie przedstawiały informacji o opiniowaniu projektu planu finansowego oraz planu finansowego przez Radę Szkoły/Przedszkola lub Radę Pedagogiczną.

Obowiązek zaopiniowania projektu planu finansowego oraz planu finansowego przez radę szkoły wynika z przepisów art. 50 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 07 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. z 1996 roku Dz.U. Nr 67, poz. 329 ze zm.), a w przypadku niepowołania rady szkoły przez radę pedagogiczną z art. 52 ust. 2 tej ustawy.

W trakcie trwania niniejszej kontroli Wójt wystosował pismo do Dyrektorów szkół i placówek oświatowych, w którym zobowiązał kierowników do przesyłania wraz z projektami i planami finansowymi opinii rad pedagogicznych szkół i rady przedszkola do Urzędu,

2/ Szkoła Podstawowa w Paręczewie – plan środków na wydatki jednostki po zmianach wynosił 644.184 zł, natomiast przekazano kwotę 646.000 zł,

3/ w zakresie środków specjalnych – zajęcie pasa drogowego ustalono:

- a) dokumentacja związana z zajęciem pasa drogowego oraz inwestycjami na drogach oznaczona została symbolem 7041 podczas, gdy zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.) zezwolenia na zajęcie pasa drogowego klasyfikowane są pod symbolem 5548, natomiast inwestycje na drogach pod 7041. W trakcie trwania kontroli dokonano rozdzielenia i prawidłowego oznaczenia dokumentacji dotyczącej zajęcia pasa drogowego i inwestycji. Ponadto ustalono, iż jeden wykonawca otrzymał z Urzędu uzgodnienie oraz zezwolenie na lokalizację przyłącza jednak nie wystąpił z wnioskiem na zajęcie pasa drogi, a przyłączy wykonał. Z wyjaśnień Inspektora Sławomira Kurkiewicza wynika, że Urząd naliczy karę wykonawcy za rozpoczęcie robót i wbudowanie urządzenia bez uprzedniego zawiadomienia zgodnie z art. 40 ust. 12 ustaw z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. z 2000 roku Dz.U. Nr 71, poz. 838 ze zm.),
- b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24.01.1986 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o drogach publicznych (Dz.U. Nr 6, poz. 33 ze zm.)

przepisem § 2 ust. 2 nakazuje w zakresie kompletności wniosków podanie nazwy jednostki, celu, lokalizacji, powierzchni oraz planowany okres zajęcia pasa drogowego. Nakazuje również dołączenie planu sytuacyjnego odcinka pasa z podaniem jego wymiarów.

W odniesieniu do poszczególnych wniosków stwierdzono następujące uchybienia naruszające powyższy przepis:

- wniosek z dnia 07 lipca 2003 roku na zajęcie pasa drogowego budowa gazowej sieci rozdzielczej z przyłączami domowymi w miejscowości Ujazd, Ujazd Huby – brak określenia planowanego okresu zajęcia pasa drogowego, określono tylko termin rozpoczęcia robót na dzień 14.07.2003 roku,
- wniosek z dnia 03 listopada 2003 roku na zajęcie pasa drogowego celem wbudowania urządzeń: kanalizacji sanitarnej w ul. Rolnej w Kamieńcu – brak określenia planowanego okresu zajęcia pasa drogowego.

Ponadto powyższe wnioski składane były zarządcy drogi z naruszeniem terminu określonego przepisem § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia, tj. bez zachowania co najmniej 3 miesięcznego wyprzedzenia.

Roboty zajmujące pas drogowy, na które zostały wydane powyższe decyzje były wykonywane na zlecenie gminy. W związku z czym Zarządca drogi posiadał pełną dokumentację dotyczącą przedmiotowych robót, tj. między innymi projekty, harmonogramy robót, protokoły odbioru robót.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Spowodować przeprowadzanie na bieżąco, tj. w roku którego dotyczy kontroli wydatków w zakresie przestrzegania procedur kontroli finansowej przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne mając na uwadze postanowienia art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (t.j. z 2003 roku Dz.U. Nr 15, poz. 148 ze zm.). Kontrolą należy obejmować co najmniej 5% wydatków tych jednostek.
2. Ewidencję księgową prowadzić zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.), a w szczególności:
  - a) dla wszystkich dochodów ewidencjonowanych na koncie „221” zaprowadzić ewidencję szczegółową wg podziałek klasyfikacyjnych zgodnie z załącznikiem Nr 2 rozporządzenia stanowiącym, że „(...) Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.”
  - b) księgowania gwarancji ubezpieczeniowych wniesionych jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy dokonywać na kontach pozabilansowych ustalonych przez kierownika jednostki z uwzględnieniem zasad wynikających z § 12 ust. 1 pkt 1 określającym, iż „podane w planach kont konta należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej z odpowiednimi kontami planu kont”
3. Zapewnić sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z zasadami określonymi rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm), a w szczególności:
  - a) dokonywać kontroli wszystkich wpływających sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Fakt dokonania kontroli odnotowywać na sprawozdaniach. Obowiązek

- dokonania w/w kontroli wynika z przepisów § 10 ust. 3, który stanowi, że „Jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym”
- b) egzekwować sporządzanie sprawozdań jednostkowych na podstawie ewidencji księgowej, a sprawozdań zbiorczych na podstawie sprawozdań jednostkowych zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1 i 3. Dokonywać księgowania pozycji ze sprawozdań sporządzanych przez Urzędy Skarbowe w zakresie dochodów przez nie realizowanych w zakresie pozwalającym na poprawne sporządzenie sprawozdań Rb-27S,
  - c) w sprawozdaniach Rb-N ujmować należności w wartościach nominalnych zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia,
  - d) dokonywać weryfikacji i egzekwować od jednostek budżetowych poprawne sporządzenie sprawozdań Rb-50 wydatków zgodnie z danymi wynikającymi z planów finansowych,
  - e) dokonywać zaokrąglenia do tysiąca złotych bilansów łącznych zgodnie z § 14 ust. 5 rozporządzenia.
4. Do kompetencji Rady Gminy jako organu stanowiącego należy między innymi określenie procedury i wybór banku. Wójt jako organ wykonawczy nie może wydawać Zarządzeń będących w sprzeczności z wolą Rady wyrażoną w uchwale.
W związku z powyższym dokonać zmiany zarządzenia Nr 14/2004 Wójta z dnia 28 maja 2004 roku w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej, zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych w zakresie trybu wyboru banku.
5. Spowodować przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.), a w szczególności:
- a) dokumenty wpływające do Urzędu (deklaracje, sprawozdania, faktury, pisma, zawiadomienia) opatrywać datą zgodnie z § 6 ust. 11 stanowiącym, że „Na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony (na korespondencji przekazywanej bez otwierania – na przedniej stronie koperty) pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.” Przy czym z obowiązku wpisu do rejestru wyłączone są faktury i rachunki na mocy § 19 ust. 1 pkt 3 nie zwalnia to jednak z obowiązku opatrywania datą przedmiotowej korespondencji,
  - b) dokumentować wysyłkę korespondencji zgodnie z § 32 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia stanowiącym, iż „pracownik kancelarii stwierdza swoją parafką lub w odpowiednim zbiorze na nośniku elektronicznym wysyłkę pisma, wraz z datą jego wysłania.”
6. Spowodować przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), a w szczególności:
- a) ewidencjonować na kontach podatników dokonanej przez nich zapłaty podatków pod datą dyspozycji podatnika. Zgodnie z art. 60 § 1 pkt 2 za termin dokonania zapłaty podatku uważa się w obrocie bezgotówkowym dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika lub rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej na podstawie polecenia przelewu,
  - b) egzekwować każdorazowo odsetki od podatników nieterminowo regulujących zobowiązania podatkowe stosownie do przepisów art. 53a „Jeżeli w postępowaniu podatkowym po zakończeniu roku podatkowego lub innego okresu rozliczeniowego organ podatkowy stwierdzi, że podatnik mimo ciążącego na nim obowiązku nie zapłacił zaliczek na podatek w całości lub w części, nie złożył deklaracji albo wysokość zaliczek jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość odsetek za zwłokę,

przyjmując prawidłową wysokość zaliczek na podatek, jeżeli ich wysokość jest inna niż wykazana w deklaracji, a także w razie braku deklaracji.”,

- c) fakt dokonanej kontroli wstępnej wszystkich wpływających do Urzędu deklaracji odnotowywać na nich w pełnym zakresie. Zgodnie z art. 272 organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzenie terminowości składania deklaracji oraz wpłacania zadeklarowanych podatków (w tym również pobieranych przez płatników i inkasentów), stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami,
  - d) w przypadku stwierdzenia braku wpływu w terminie deklaracji podatkowych wydawać decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego zgodnie z art. 21 § 3. Ponadto w myśl art. 274a § 1 Organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku,
  - e) w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy lub oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy zgodnie z art. 274 § 1 winien zwrócić się do składającego deklarację o złożenie niezbędnych wyjaśnień oraz o skorygowanie deklaracji, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość. Ponadto § 2 tegoż artykułu stanowi, że jeżeli podatnik skorygował deklarację w sposób powodujący usunięcie wątpliwości, organ podatkowy dokonuje odpowiedniej adnotacji w deklaracji, a jeżeli w wyniku skorygowania deklaracji wysokość zobowiązania podatkowego uległa podwyższeniu – organ podatkowy dodatkowo zamieszcza w niej informację, czy i w jakiej wysokości wpłacono zaległość podatkową,
  - f) w zakresie wydawania decyzji o przyznaniu ulgi w zapłacie podatków stosować przepisy art. 210 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Zaprzestać podawania w uzasadnieniu do decyzji o przyznaniu ulgi zapisu dotyczącego okresu zwolnienia, który stanowi część rozstrzygnięcia.
- Na podstawie przedłożonych przez podatnika dokumentów dotyczących nabycia gruntów wydawać decyzje o przypisie, a następnie na podstawie wniosku o ulgę wydawać decyzje o przyznaniu ulgi z tytułu nabycia zapewniając tym samym odzwierciedlenie stanu faktycznego w rejestrze przypisów i odpisów oraz kartotece podatnika, a także zgodność danych wynikających z przedmiotowych decyzji z kartą gospodarstwa

- 7. Egzekwować dokonywanie poprawnych zapisów w księgach prowadzonych komputerowo w zakresie przypisów wymiaru podatków, powierzchni lasów podlegających opodatkowaniu, stawek podatku oraz danych dotyczących ulg i zwolnień wpisywanych z deklaracji podatkowych.
- 8. Dokonywać systematycznej weryfikacji danych zawartych w kartach gospodarstwa podatników podatku rolnego z danymi rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w celu ustalenia faktycznej powierzchni gruntów stanowiących podstawę opodatkowania. W razie rozbieżności danych Starostwa i Urzędu dokonywać weryfikacji w Sądzie Rejonowym w Wydziale Ksiąg Wieczystych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydawać decyzje określające prawidłową wysokość należnego podatku oraz wielkości przysługujących (po uwzględnieniu poprawek w zakresie wykorzystania) ulg podatkowych.
Egzekwować od podatników obowiązek składania pisemnych informacji o zaistnieniu okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego zgodnie z art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (t.j. z 1993 roku Dz.U. Nr 94, poz. 431 ze zm.).
- 9. Decyzje dotyczące ulgi żołnierskiej w podatku rolnym udzielać na okres od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym osoba została powołana do odbycia służby

wojskowej, do końca miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie z tej służby zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (t.j. z 2003 roku Dz.U. Nr 94, poz. 431 ze zm.).

10. Spowodować przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. z 2002 roku Dz.U. Nr 147, poz. 1231 ze zm.) – zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy zezwolenie wygasa w przypadku niedokonania opłaty na rachunek gminy w należnej wysokości w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego.
11. W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym:
  - a) egzekwować dokonywanie poprawnych wyliczeń zgodnych z uchwałami Rady w zakresie udzielanych bonifikat przy sprzedaży mienia komunalnego,
  - b) przestrzegać zapisów dokonanych w protokołach uzgodnień sporządzanych pomiędzy stronami na potrzeby sprzedaży mienia komunalnego,
  - c) w przypadku nieterminowego dokonywania wpłat od nabywcy mienia komunalnego przestrzegać zapisów aktu notarialnego, tj. dokonywać egzekucji zgodnie z art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego,
  - d) w wykazie nieruchomości zamieszczać wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a w szczególności wyznaczać termin do złożenia wniosku przez osobę, którym przysługuje prawo pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1,
  - e) do wszystkich uprawnionych wystosowywać zawiadomienie o prawie pierwokupu,
  - f) przy sprzedaży mienia komunalnego stosować prawidłowe procedury i podstawy prawne, adekwatne do określonego trybu sprzedaży,
  - g) zaprzestać w umowach najmu i dzierżawy dokonywania zapisu: „na okres jednego roku” w przypadkach, gdy faktyczny okres dzierżawy jest krótszy.
12. Przy udzielaniu zamówień publicznych przestrzegać przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), a w szczególności:
  - a) dokonywać zapisów dat podania do publicznej wiadomości na ogłoszeniu o przetargu oraz w druku ZP-1 zgodnie ze stanem faktycznym,
  - b) zaprzestać dokonywania w specyfikacji zapisu: „Niniejszą specyfikację istotnych warunków zamówienia należy traktować jako poufną i nie udostępniać osobom trzecim”. Zgodnie z art. 8 ust. 1 postępowanie o udzielenie zamówienia jest jawne. Natomiast art. 8 ust. 2 stanowi, że „Zamawiający może ograniczyć dostęp do informacji związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia tylko w przypadkach określonych w ustawie.”
  - c) egzekwować od poczty przekazywanie zwrotnych potwierdzeń odbioru dokumentujących spełnienie obowiązku informowania pisemnego wszystkich podmiotów uczestniczących w postępowaniu i przechowywać je w dokumentacji z postępowania,
  - d) zaprzestać zaokrąglania na kartach oceny indywidualnej (druk ZP-52) ocen do liczb całkowitych,
  - e) o wyborze oferty, której wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro zawiadamiać niezwłocznie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Urzędu, podając nazwę (firmę) i adres wykonawcy, którego ofertę wybrano, oraz jej cenę zgodnie z art. 92. Ponadto jeżeli wartość zamówienia przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro, niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego przekazywać ogłoszenie o udzieleniu zamówienia Prezesowi Urzędu zgodnie z przepisem wynikającym z art. 95 ust. 1.

13. W zakresie rozliczeń z budżetem podległych jednostek organizacyjnych gminy:

- a) dokonywać przekazywania środków na wydatki jednostek budżetowych do wysokości określonych w planie finansowym tych jednostek. Art. 18 ust. 6 ustawy o finansach publicznych stanowi, że podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków, zwany „planem finansowym”. Natomiast art. 28 ust. 1 przedmiotowej ustawy określa, iż wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych,
- b) rozpatrywać kompletne wnioski o zajęcie pasa drogowego zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1986 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o drogach publicznych (Dz.U. Nr 6, poz.33 ze zm.). W przypadku braku kompletności wniosku zwracać wnioskodawcę do uzupełnienia.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Mieczysław Klupczyński

Do wiadomości:
Rada Gminy